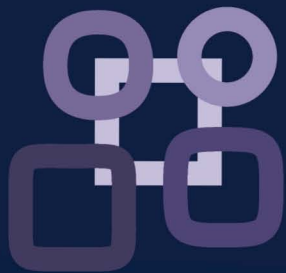

Ideą książki jest pokazanie szerokiej perspektywy usytuowania problematyki psychologii zdrowia w różnych kontekstach teoretycznych i aplikacyjnych oraz w powiązaniu z innymi dyscyplinami naukowymi. Ma ona stanowić płaszczyznę wymiany, konfrontacji i konsolidacji informacji, wzbogacających i precyzujących obszar badań i refleksji teoretycznej w ramach psychologii zdrowia.

Monografia składa się z 14 rozdziałów, w których przedstawiciele różnych środowisk naukowych w Polsce prezentują prace stanowiące przykłady myślenia o problematyce psychologii zdrowia poza „głównym nurtem”. Analizy teoretyczne i badania empiryczne głównego nurtu umacniają – dając solidną bazę – tożsamość tej dziedziny psychologii. Jednakże rozwijająca się dynamicznie nauka wymaga niekiedy spojrzeń niestandardowych. Z tego względu zgromadzono w tym tomie prace, które mogą stać się istotnym przyczynkiem, z jednej strony, do poszerzenia obszarów dociekań w ramach psychologii zdrowia, a z drugiej – do dookreślenia jej miejsca pośród innych dziedzin wiedzy o człowieku, tworzących współcześnie złożony interdyscyplinarny system.

PSYCHOLOGIA ZDROWIA: KONTEKSTY I POGRANICZA

pod redakcją Małgorzaty Górnik-Durose i Joanny Mateusiak

PSYCHOLOGIA ZDROWIA: KONTEKSTY I POGRANICZA

PSYCHOLOGIA ZDROWIA: KONTEKSTY I POGRANICZA

pod redakcją Małgorzaty Górnik-Durose i Joanny Mateusiak

Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego

Katowice 2011

[Kup książkę](#)

Redaktor serii: Psychologia
Jan M. Stanik

Recenzent
Bohdan Dudek

Redaktor: Olga Nowak
Projektant okładki: Bogdana Olga Kamińska
Redaktor techniczny: Barbara Arenhövel
Korektor: Lidia Szumigała

Copyright © 2011 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISBN 978-83-226-2021-2
(wersja drukowana)

ISBN 978-83-8012-647-3
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie	I.	Ark.	druk.	20,0.	Ark.	wyd.	25,0.
Papier offset.	kl. III,	90 g				Cena	32 zł (+ VAT)

Łamanie: Pracownia Składu Komputerowego
Wydawnictwa Uniwersytetu Śląskiego
Druk i oprawa: PPHU TOTEM s.c. M. Rejnowski, J. Zamiara
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław

[Kup książkę](#)

Spis treści

Wstęp (Małgorzata GÓRNIK-DUROSE, Joanna MATEUSIAK)	9

ZAGADNIENIA TEORETYCZNE

Rozdział I	Małgorzata GÓRNIK-DUROSE: Konteksty i pogranicza — inspiracje dla psychologii zdrowia	17
Rozdział II	Krzysztof PUCHALSKI: Promocja zdrowia w Polsce w obliczu procesów medykalizacji. Przedmiot oraz kontekst dla badań z pogranicza psychologii i socjologii zdrowia	41
Rozdział III	Agnieszka ROŚŃSKA: Promocja zdrowia w społeczności lokalnej. Strategiczne planowanie prozdrowotnej zmiany	69
Rozdział IV	Eleonora BIELAWSKA-BATOROWICZ: Psychologia zdrowia a starzenie się	89
Rozdział V	Piotr OLEŚ, Elwira BRYGOŁA: Świadomość dialogowa — implikacje dla zdrowia	109

PROBLEMY POMIARU

Rozdział VI	Joanna MATEUSIAK, Ewa GWOZDECKA-WOLNIASZEK, Maciej JANUSZEK: Kręte ścieżki pomiaru zdrowia — prace nad konstrukcją kwestionariusza do oceny zdrowia	125
Rozdział VII	Irena JELONKIEWICZ, Marek ZWOLIŃSKI: „Linia Życia” jako sposób pomiaru subiektywnego dobrostanu: założenia teoretyczne, wskaźniki i wstępna ocena użyteczności w badaniach uczniów klas maturalnych	149
Rozdział VIII	Ewa GRUSZCZYŃSKA: Problematiczna trafność dyskryminacyjna pomiaru poczucia koherencji: eksploracja empiryczna redundancji z miarą lęku-cechy	171

BADANIA EMPIRYCZNE

Rozdział IX	Tadeusz Marian OSTROWSKI: Sens życia jako predyktor subiektywnej oceny zdrowia	191
Rozdział X	Ryszard POPRAWA: Problematyczne używanie Internetu — nowe wyzwanie dla psychologii zdrowia	211
Rozdział XI	Lucyna GOLIŃSKA: Rola pracobolizmu w wyznaczaniu pozytywnego i negatywnego afektu oraz subiektywnej oceny stresu zawodowego	241
Rozdział XII	Patrycja STAWIARSKA, Ewa WOJTYNA: Struktura roli zawodowej a syndrom wypalenia zawodowego lekarzy i pielęgniarek	255
Rozdział XIII	Agnieszka PASZTAK: Strategie radzenia sobie rodziców chorych dzieci z ograniczonym dostępem do świadczeń medycznych	275
Rozdział XIV	Renata KLESZCZ-SZCZYRBA: Specyficzny objaw (psycho)somatyczny jako sygnał restymulacji traumy — perspektywa psychoterapeutyczna	305

Table of contents

Introduction (Małgorzata GÓRNIK-DUROSE, Joanna MATEUSIAK)	9

THEORETICAL ISSUES

Chapter I	Małgorzata GÓRNIK-DUROSE: Contexts and borderlines — inspirations for the psychology of health	17
Chapter II	Krzysztof PUCHALSKI: Health promotion in Poland in the light of medicalization processes. The subject and context for studies at the borderline of the psychology and sociology of health	41
Chapter III	Agnieszka ROSIŃSKA: Health promotion in a local community. Strategic planning of a pro-healthy change	69
Chapter IV	Eleonora BIELAWSKA-BATOROWICZ: Psychology of health and ageing	89
Chapter V	Piotr OLEŚ, Elwira BRYGOŁA: A dialogue awareness — implications for health	109

MEASUREMENT PROBLEMS

Chapter VI	Joanna MATEUSIAK, Ewa GWOZDECKA-WOLNIASZEK, Maciej JANUSZEK: Winding paths of health measurement — works on the construction of a health evaluation questionnaire	125
Chapter VII	Irena JELONKIEWICZ, Marek ZWOLIŃSKI: “A Life Graph” as a means of measuring a subjective well-being: theoretical considerations, determinants and an initial evaluation of usefulness in studies examining Matura students	149
Chapter VIII	Ewa GRUSZCZYŃSKA: A problematic discriminative accuracy of the measurement of the sense of coherence: an empirical investigation of redundancy with the measurement of feature-anxiety	171

EMPIRICAL STUDIES

Chapter IX	Tadeusz Marian OSTROWSKI: The meaning of life as a predictor of a subjective health evaluation	191
Chapter X	Ryszard POPRAWA: A problematic use of the Internet — a new challenge for the psychology of health	211
Chapter XI	Lucyna GOLIŃSKA: The role of workoholism in defining a positive and negative affect and a subjective evaluation of professional stress . . .	241
Chapter XII	Patrycja STAWIARSKA, Ewa WOJTYNA: The structure of a professional role and a syndrome of a burnout effect among doctors and nurses . . .	255
Chapter XIII	Agnieszka PASZTAK: Management strategies used by parents of ill children with a limited access to medical services	275
Chapter XIV	Renata KLESZCZ-SZCZYRBA: Specific (psycho)somatic symptoms as a sign of trauma restimulation — a psychotherapeutic perspective . . .	305

. . . . .

Wstęp

Zwykło się mówić o psychologii zdrowia, że jest stosunkowo młodą dziedziną badań i praktyki psychologicznej. We współczesnym świecie, w którym obserwuje się nieporównywalny do poprzednich okresów przyrost wiedzy w różnych obszarach, dyscypliny naukowe osiągają dojrzałość niesłychanie szybko, a na dodatek — stając w obliczu wymogu postępującej interdyscyplinarności (czy wręcz transdyscyplinarności) — muszą podjąć wyzwanie samookreślenia się i zaznaczenia własnej naukowej tożsamości. Problematyka psychologii zdrowia ulokowana jest w takim miejscu w systemie wiedzy, w którym spotykają się różne nurty i paradygmaty myślenia o człowieku i jego zdrowiu, wyznaczając niezmiernie zróżnicowane konteksty — teoretyczne i aplikacyjne, które stanowią istotny i cenny wkład w zrozumienie istoty samego zdrowia i zachowań człowieka z tym zdrowiem związanych. Źródłem tych kontekstów są inne dyscypliny naukowe, graniczące z psychologią zdrowia, ale także zmieniająca się rzeczywistość, w jakiej żyje współczesny człowiek, oraz nieuchronne procesy cywilizacyjne, nieustannie stawiające przed nim nowe wymagania.

Dla rozwoju psychologii zdrowia jako dyscypliny naukowej i sfery działań praktycznych potrzebne jest określenie we wspomnianym systemie wiedzy jej własnej tożsamości, co wymaga konsolidacji procesów dyferencjacji i integracji, w trakcie realizacji dwóch zadań, istotnych z punktu widzenia rozwoju psychologii zdrowia. Pierwsze z nich to elastyczne dookreślanie specyfiki psychologii zdrowia, przy zachowaniu jej dyskursywnej czytelności i odrębności — co wymaga zogniskowania analiz i pogłębiania istniejących, uznanych koncepcji i kierunków badań. Drugie zadanie polega na uwrażliwieniu oraz otwarciu na potencjalnie znaczące dane, uzyskiwane zarówno w pokrewnych, jak i pozornie niespokrewnionych dyscyplinach naukowych, mogące stać się nie tylko inspiracją, ale także źródłem analiz istotnych dla przedmiotu psychologii zdrowia.

Idea tej książki jest pokazanie szerokiej perspektywy usytuowania problematyki psychologii zdrowia w różnych kontekstach teoretycznych i aplikacyjnych oraz w powiązaniu z innymi dyscyplinami naukowymi. Ma ona stanowić rodzaj płaszczyzny dialogowej dla wymiany, konfrontacji i konsolidacji informacji,

wzbogacających i precyzujących obszar badań i refleksji teoretycznej w ramach psychologii zdrowia.

Monografia składa się z 14 rozdziałów, w których przedstawiciele różnych środowisk naukowych w Polsce prezentują zagadnienia wychodzące poza tradycyjny obszar dociekań w ramach psychologii zdrowia. Punktem odniesienia dla tych rozważań jest myślenie o zdrowiu w kategoriach biopsychospołecznych, a w jego ramach poszukiwanie kontekstów teoretycznych i aplikacyjnych oraz obszarów pogranicznych, rzucających nowe światło na zakres i sposób zajmowania się zdrowiem z psychologicznej perspektywy.

Tom składa się z trzech części, które odnoszą się, kolejno, do zagadnień teoretycznych, zagadnień związanych z pomiarem oraz zagadnień empirycznych.

Pierwszą część otwiera rozdział Małgorzaty Górnik-Durose *Konteksty i pogranicza — inspiracje dla psychologii zdrowia*, stanowiący swoisty „manifest programowy” tej publikacji. Wskazuje on na różnorodność inspiracji teoretycznych i praktycznych dla psychologii zdrowia. Kontekst teoretyczny rozważań ujęty został w szerokie ramy modelu biopsychospołecznego, aplikacyjny zaś odniesiony do problematyki jakości życia. Wśród obszarów pogranicznych natomiast analizie poddane zostały nie te, które tradycyjnie wiązane są z psychologią zdrowia, a więc medycyna, socjologia czy pedagogika, ale takie, których związki z psychologią zdrowia wydają się istotne, chociaż — zwłaszcza na gruncie polskim — rzadko są dostrzegane zarówno w aspekcie teoretycznym, jak i empirycznym (organizacja, zarządzanie, zachowania ekonomiczne i konsumenckie).

Tematyka kolejnych tekstów ogniskuje się na zagadnieniach promocji zdrowia widzianej z różnych perspektyw — socjologicznej i psychologicznej.

Rozdział autorstwa Krzysztofa Puchalskiego *Promocja zdrowia w Polsce w obliczu procesów medykalizacji. Przedmiot oraz kontekst dla badań z pogranicza psychologii i socjologii zdrowia* ukazuje promocję zdrowia z perspektywy socjologicznej na tle dwóch przeciwstawnych procesów: dążenia do interdyscyplinarności nauk o zdrowiu człowieka (socjologii zdrowia, psychologii zdrowia, pedagogiki zdrowia itd.) oraz dążenia tych dyscyplin do samodzielności i poszukiwania własnej specyfiki. Autor wskazuje na zagrożenia, jakie dla badań prowadzonych w obszarze promocji zdrowia, dyscypliny o słabo jeszcze zarysowanej tożsamości, wynikać mogą z integracji nauk o zdrowiu. Analizuje również czynniki, które należy wziąć pod uwagę, aby promocja zdrowia mogła stać się równoprawnym, w stosunku do innych nauk, partnerem badań interdyscyplinarnych.

Do promocji zdrowia odnieść można dwa kolejne rozdziały, w których autorki przedstawiają możliwe drogi działań, pozwalających na podniesienie jakości życia. W pierwszym z nich, zatytułowanym *Promocja zdrowia w społeczności lokalnej. Strategiczne planowanie prozdrowotnej zmiany*, Agnieszka Rosińska przedstawia zjawiska i procesy społeczne istotne dla promocji zdrowia w kontekście polityki zdrowotnej i rozwojowej Unii Europejskiej oraz działań prowa-

dzonych na szczeblu regionalnym i lokalnym. Zagadnienia te zostały systematycznie przeanalizowane z dwóch, trudnych do pogodzenia perspektyw: dorobku naukowo-badawczego wypracowanego w obszarze psychologii zdrowia — z jednej strony, a z drugiej — z perspektywy praktyki oddziaływań prewencyjnych i promujących zdrowie.

Z kolei Eleonora Bielawska-Batorowicz w tekście *Psychologia zdrowia a starzenie się* ukazuje zjawisko starzenia się człowieka w relacji do zdrowia. Szczególny akcent kładzie na możliwości zastosowania psychologii zdrowia do badań nad pozytywnym starzeniem się i wynikających z nich, możliwych, praktycznych oddziaływań optymalizujących ów proces.

Kolejny rozdział *Świadomość dialogowa — implikacje dla zdrowia*, autorstwa Piotra Olesia i Elwiry Brygoły, inspirowane do spojrzenia na zdrowie w kategoriach adaptacyjnej aktywności dialogowej umysłu i pozwala w terapii dialogowej dostrzec drogę poszerzania zakresu możliwości osobistych człowieka.

Druga część monografii dotyczy zagadnień pomiaru w psychologii zdrowia. W pierwszym rozdziale tej części, zatytułowanym *Kręte ścieżki pomiaru zdrowia — prace nad konstrukcją kwestionariusza do oceny zdrowia*, Joanna Mateusiak, Ewa Gwozdecka-Wolniaszek oraz Maciej Januszek zaprezentowali prace nad konstrukcją narzędzia do pomiaru subiektywnej oceny zdrowia — począwszy od badań jakościowych, poprzez badania ilościowe, kończąc na badaniach walidacyjnych, których celem było ustalenie jego właściwości psychometrycznych. Autorzy wskazują szereg trudności i ograniczeń wiążących się z operacjonalizacją pojęcia „zdrowie”, ujmowanego w szerokich ramach paradygmatu socjoekologicznego.

W następnym rozdziale — *„Linia Życia” jako sposób pomiaru subiektywnego dobrostanu: założenia teoretyczne, wskaźniki i wstępna ocena użyteczności w badaniach uczniów klas maturalnych* — Irena Jelonekiewicz i Marek Zwoliński prezentują opracowaną już w latach siedemdziesiątych, aczkolwiek mało znaną polskiemu czytelnikowi, metodę pomiaru subiektywnego dobrostanu: wykres linii życia. Autorzy dokonują przeglądu badań, w jakich metoda ta była wykorzystywana, prezentują ogólne sposoby klasyfikacji wykresów oraz przedstawiają wyniki badań własnych z jej wykorzystaniem, z których wynika, że metoda, choć czasochłonna i trudna — jeśli idzie o sposób kodowania, może być trafną i rzetelną miarą subiektywnego dobrostanu, może również stanowić ciekawą alternatywę w stosunku do tradycyjnych metod samoopisowych.

Tę część monografii zamyka tekst Ewy Gruszczyńskiej *Problematyczna trafność dyskryminacyjna pomiaru poczucia koherencji: eksploracja empiryczna redundancji z miarą lęku-cechy*, w którym podjęto rozważania dotyczące trafności kwestionariusza SOC-29, szeroko stosowanego narzędzia do pomiaru poczucia koherencji — konstrukt o silnej w psychologii zdrowia pozycji. Autorka, powołując się na doniesienia pochodzące z wielu badań, wykorzystując również wyniki badań własnych, dowodzących redundancji poczucia koherencji z lękiem

cechą, dostarcza przekonujących przesłanek, kwestionujących trafność różnicową kwestionariusza SOC-29 na poziomie empirycznym.

Trzecia część monografii zawiera prace empiryczne, które ułożyć można na pograniczach psychologii zdrowia oraz psychologii klinicznej, psychologii pracy, psychologii ekonomicznej i psychopatologii.

Pierwszy w tej części tekst Tadeusza Ostrowskiego *Sens życia jako predyktor subiektywnej oceny zdrowia* stanowi udaną próbę przeniesienia na grunt psychologii zdrowia konstrukt silnie osadzonego w obszarze psychologii klinicznej. Na podstawie badań własnych autor wskazuje, że kategorii wywodzącej się z nurtu egzystencjalnego, poczuciu sensu życia można przypisać status konstrukt salutogenetycznego i z powodzeniem wykorzystywać go w badaniach nad uwarunkowaniami zdrowia.

W kolejnym rozdziale, zatytułowanym *Problematyczne używanie Internetu — nowe wyzwanie dla psychologii zdrowia*, Ryszard Poprawa koncentruje się na zjawisku, które w obszar zainteresowań psychologii zdrowia wprowadzone zostało wskutek rozwoju technologii informatycznych. Szeroka i wnikliwa analiza przeprowadzona przez autora obejmuje zarówno prezentację zagadnień definicyjnych, krytyczny przegląd metod wykorzystywanych do diagnozy uzależnienia od Internetu, jak i systematyczny przegląd wyników badań empirycznych. Pozwala to, z jednej strony, rozpatrywać uwarunkowania analizowanego zjawiska w kategoriach deficytów zasobów jednostkowych, a z drugiej — poprzez odwołanie się do mechanizmów i teorii psychologicznych, dobrze osadzonych w obszarze psychologii zdrowia, ukazać je w aspekcie nowego wyzwania dla psychologii zdrowia.

Następne dwa rozdziały zamieszczone w tej części tomu prezentują badania empiryczne, które dotyczą problemów ułożonych na styku psychologii zdrowia i psychologii pracy.

W pierwszym z nich — zatytułowanym *Rola pracoholizmu w wyznaczaniu pozytywnego i negatywnego afektu oraz subiektywnej oceny stresu zawodowego* — Lucyna Golińska prezentuje wyniki badań empirycznych, które miały dostarczyć odpowiedzi na pytanie o bezpośrednie i pośrednie (poprzez konflikt ról i stres zawodowy) oddziaływania pracoholizmu na doświadczany stan emocjonalny. Uzyskane przez autorkę wyniki generalnie pokazują, iż poszukiwane drogi oddziaływań pomiędzy nasileniem pracoholizmu a stanem afektywnym są wyraźniejsze w grupie mężczyzn niż w grupie kobiet. Mężczyźni doświadczają silniej konfliktu ról. Odnotowuje się wśród nich wyższy afekt negatywny i niższy — pozytywny. W drugim z tych tekstów — zatytułowanym *Struktura roli zawodowej a syndrom wypalenia zawodowego lekarzy i pielęgniarek* — Patrycja Stawiarska i Ewa Wojtyna przedstawiają dane przemawiające za koniecznością uwzględniania specyfiki pełnionej roli zawodowej jako jednej z determinant poziomu wypalenia zawodowego. Autorki rolę zawodową traktują jako wypadkową cech indywidualnych i środowiskowych, charakteryzując pod tym kątem

zróżnicowane grupy lekarzy i pielęgniarek. Uzyskane rezultaty pokazują jednoznacznie, że wymagania wynikające z roli zawodowej mogą stanowić czynnik różnicujący poziom wypalenia zawodowego.

Tekst Agnieszki Pasztak *Strategie radzenia sobie rodziców chorych dzieci z ograniczonym dostępem do świadczeń medycznych* ulokowany jest na pograniczu tradycyjnej problematyki psychologii zdrowia oraz — co stanowi wyraźne odejście od tradycji, szczególnie w psychologii polskiej — psychologii ekonomicznej i ekonomiki służby zdrowia. Odnosi się do leżącego u podstaw kolejnych reform służby zdrowia założenia o umożliwieniu odbiorcy usług medycznych wejścia w rolę „konsumenta”, której istotą jest swoboda dokonywania wyborów. Autorka pokazuje, iż konsekwencje rozwiązań organizacyjnych w systemie ochrony zdrowia ujawniają się w dość niekiedy nieprzewidywalny sposób w zachowaniach osób korzystających z usług medycznych.

Tom zamyka rozdział autorstwa Renaty Kleszcz-Szczyrby *Specyficzny objaw (psycho)somatyczny jako sygnał restymulacji traumy — perspektywa psychoterapeutyczna*, prezentujący dwa studia przypadków pacjentów z objawami psychosomatycznymi. Kontekstem dla rozważań autorki jest perspektywa psychoterapeutyczna, która pozwala integrować dorobek nauk o człowieku (nauk pogranicznych: psychologii i medycyny) w procesie konstruowania skutecznej strategii pomocy, ukierunkowanej na odbudowywanie zdrowia po przebytej traumie.

Zamieszczone w monografii prace należy traktować jako próbki myślenia o problematyce psychologii zdrowia poza „głównym nurtem”. Analizy teoretyczne i badania empiryczne głównego nurtu umacniają — dając solidną bazę — tożsamość tej dziedziny psychologii. Jednakże rozwijająca się dynamicznie nauka wymaga niekiedy spojrzeń niestandardowych. Z tego też względu zgromadzono w tym tomie teksty, które mogą stać się istotnym przyczynkiem — z jednej strony — do poszerzenia obszarów penetracji w ramach psychologii zdrowia, a z drugiej — do dookreślenia jej miejsca pośród innych dziedzin wiedzy o człowieku, tworzących współcześnie złożony interdyscyplinarny system.

Książka kierowana jest do psychologów, socjologów i pedagogów zdrowia, badaczy i praktyków z obszaru zdrowia publicznego oraz adeptów tych dyscyplin, którzy w różny sposób, na różnych szczeblach i w zróżnicowanych kontekstach organizacyjnych zgłębiają tajemnice zdrowia i dobrostanu człowieka.

Katowice, 22 marca 2011 roku

Małgorzata Górnik-Durose
Joanna Mateusiak

Publikacja adresowana jest do szerokiego grona Czytelników zainteresowanych problematyką psychologii zdrowia, usytuowaną poza tradycyjnymi obszarami dociekań tej dyscypliny. Książka kierowana jest zatem do psychologów, socjologów i pedagogów zdrowia, badaczy i praktyków z obszaru zdrowia publicznego oraz adeptów tych dyscyplin, którzy w różny sposób, na różnych szczeblach i w zróżnicowanych kontekstach organizacyjnych zgłębiają tajemnice zdrowia i dobrostanu człowieka.

